

Zadeva C-265/19

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

29. marec 2019

Predložitveno sodišče:

High Court (Irlande) (Irlande)

Datum predložitvene odločbe:

11. januar 2019

Tožeča stranka/Pritožnica:

Recorded Artists Actors Performers Ltd

Tožena stranka/Nasprotna stranka v pritožbi:

Phonographic Performance (Ireland) Ltd

Minister for Jobs Enterprise and Innovation

Irlande

Attorney General

HIGH COURT (VIŠJE SODIŠČE)

[...] (ni prevedeno)

V SPORU MED

RECORDED ARTISTS ACTORS PERFORMERS LIMITED,

TOŽEČA STRANKA,

TER

PHONOGRAPHIC PERFORMANCE (IRSKA) LIMITED,

MINISTER FOR JOBS ENTERPRISE AND INNOVATION (MINISTER ZA
DELOVNA MESTA, PODJETNIŠTVO IN INOVACIJE),

IRSKO IN ATTORNEY GENERAL (GENERALNI DRŽAVNI TOŽILEC),

TOŽENE STRANKE

**SKLEP O PREDLOŽITVI PREDLOGA ZA SPREJETJE PREDHODNE
ODLOČBE SODIŠČU EVROPSKE UNIJE**

Okrajšave

„direktiva iz leta 2006“

Direktiva 2006/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski pravici, na področju intelektualne lastnine

„Rimska konvencija“

Mednarodna konvencija za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij

„WPPT“

Pogodba Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih iz leta 1996

„CRRA 2000“

Zakon iz leta 2000 o avtorski in sorodnih pravicah

1. PREDLOŽITVENO SODIŠČE

1. Ta predlog za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljevanju: PDEU) je vložilo High Court of Ireland (višje sodišče Irske) (sodnik G. Simons). [...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

3. PREDMET POSTOPKA V GLAVNI STVARI IN UPOŠTEVNO DEJANSKO STANJE

5. Izid postopka v glavni stvari je odvisen od pravilne razlage Direktive 2006/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski pravici, na področju intelektualne lastnine (v nadaljevanju: direktiva iz leta 2006). Predložitveno sodišče želi izvedeti, če in v kolikšnem obsegu je dopustno direktivo iz leta 2006 razlagati s sklicevanjem na pojem „nacionalna obravnava“, ki ga določata Rimska konvencija in Pogodba Svetovne organizacije za

intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih iz leta 1996 (v nadaljevanju: WPPT).

6. Spor o glavni stvari zadeva pobiranje in razdelitev pristojbin, ki jih je treba plačati v zvezi s predvajanjem glasbenih posnetkov v javnosti ali radiodifuznim oddajanjem glasbenih posnetkov. V skladu z nacionalno zakonodajo mora lastnik lokala, nočnega kluba ali katerega koli drugega javnega mesta, ki želi predvajati glasbene posnetke, zanje plačati pristojbino. Podobno mora oseba, ki želi vključiti zvočni zapis v storitev radijskega ali kabelskega programa, prav tako za to plačati pristojbino. V nacionalnem pravu je ta obveznost podrobno določena v zakonu iz leta 2000 o avtorski in sorodnih pravicah. V zakonodaji je predvideno, da bo uporabnik plačal posamezno pristojbino organu za izdajo dovoljenj, ki zastopa proizvajalca zvočnega posnetka, vendar da bo tako pobrani znesek nato razdeljen med proizvajalca in izvajalce.
7. Tožeča stranka zastopa določene izvajalce, prvonavedena tožena stranka zastopa določene proizvajalce, drugo, tretje in četrtonavedene tožene stranke pa so minister za podjetništvo in inovacije, irska država oziroma generalni državni tožilec Irske. Tožeča in tožena stranka sta v sporu glede razlage in izvajanja pogodbenega dogovora, ki sta ga sklenila. Za rešitev tega spora je nujno potrebna razlaga nacionalne zakonodaje, ki jo je treba razlagati z vidika evropskega prava.
8. Irsko nacionalno pravo uporablja različna merila upravičenosti za proizvajalce oziroma izvajalce. Proizvajalec kot imetnik avtorske pravice bo upravičen do deleža pravičnega nadomestila, ko bo zvočni zapis prvič zakonito na voljo javnosti v irski državi ali v državi Evropskega gospodarskega prostora (v nadaljevanju: EGP). Proizvajalec prav tako koristi tako imenovano pravilo trideset-dnevnega obdobja. Nasprotno pa izvajalec ni upravičen do deleža pravičnega nadomestila, če ni (i) irski državljan ali če nima stalnega ali običajnega prebivališča na Irskem ali (ii) če nima stalnega ali običajnega prebivališča v državi EGP. (Izvajalec bo upravičen ločeno, če izvedba poteka na Irskem ali v državi EGP).
9. Osrednje vprašanje v postopku v glavni stvari je, ali je izključevanje določenih izvajalcev iz udeležbe pri deležu tega pravičnega nadomestila v primeru, ko bo proizvajalec istega zvočnega zapisa prejel plačilo, skladno s pravom EU. Dejstvo, da nacionalna zakonodaja osebe s stalnim in običajnim prebivališčem v EGP obravnava enako kot irske državljanke, pomeni, da zakonodaja ne krši splošnega načela nediskriminacije na podlagi prava EU. Vendar pa tožeča stranka navaja, da direktiva iz leta 2006, če se pravilno razlaga, zahteva, da je treba izvajalcu – ne glede na kraj njegovega stalnega ali običajnega prebivališča – priznati pravico do deleža pravičnega nadomestila, kadar je njegova izvedba posneta kot zvočni zapis, ki sam po sebi izpolnjuje pogoje za varstvo. Glede na to trditev ni dopustno uporabiti meril, ki temeljijo predvsem na stalnem ali običajnem prebivališču izvajalca.

10. Poraja se nadaljnje vprašanje o tem, ali je ob domnevi, da določbe WPPT urejajo razlago direktive iz leta 2006, pristop v nacionalni zakonodaji upravičen kot odgovor na pridržek, ki so ga dale nekatere podpisnice v skladu s členom 15 WPPT.

4. UPOŠTEVNE ZAKONODAJNE DOLOČBE

Nacionalna zakonodaja

11. Člen 37(1) Copyright and Related Rights Act 2000 (zakon iz leta 2000 o avtorski in sorodnih pravicah) (št. 28 iz leta 2000) (v nadaljevanju: CRRA iz leta 2000) določa, da ima imetnik avtorske pravice na delu izključno pravico do opravljanja ali pooblašanja drugih za opravljanje vseh ali nekaterih opredeljenih dejanj, vključno, s pravico do dajanja dela na voljo javnosti, če je to ustrezno. Opredelitev „dela“ vključuje „zvočni zapis“. „Zvočni zapis“ je v členu 2 opredeljen kot posnetek zvokov ali njihovih nadomestkov, katerih zvoke je mogoče reproducirati, in sicer ne glede na nosilec, na katerem je posnetek in ne glede na metodo, s katero so zvoki reproducirani. Člen 19 določa, da avtorska pravica na zvočnem zapisu ne obstaja, dokler ni narejen prvi posnetek zvočnega zapisa.
12. Člen 38 nato določa dovoljenje kot pravico v določenih primerih.
- „38. – (1) Ne glede na določbe člena 37 ima oseba, ki namerava –
- (a) predvajati zvočni zapis v javnosti ali
 - (b) vključiti zvočni zapis v storitev radijskega ali kabelskega programa,
- to pravico storiti, če –
- (i) soglaša, da bo organu za izdajo dovoljenj plačala pristojbino v zvezi s takim predvajanjem ali vključitvijo v storitev radijskega ali kabelskega programa, in
 - (ii) izpolnjuje zahteve iz tega člena.
- (2) Oseba lahko uveljavlja pravico do predvajanja zvočnega zapisa v javnosti ali do vključitve zvočnega zapisa v storitev radijskega ali kabelskega programa, če –
- (a) vsakemu zadevnemu organu za izdajo dovoljenj priglasijo svojo namero o predvajanju zvočnega zapisa v javnosti ali o vključitvi zvočnih zapisov v storitev radijskega ali kabelskega programa,
 - (b) vsakega od teh organov obvesti o datumu, na katerega ali od katerega namerava predvajati zvočni zapis v javnosti ali vključiti zvočne zapise v storitev radijskega ali kabelskega programa,

- (c) organu za izdajo dovoljenj plačuje pristojbino za nazaj v časovnih presledkih, ki niso daljši od treh mesecev,
 - (d) izpolnjuje vse razumne pogoje v zvezi s plačili v skladu s tem členom, s katerimi jo organ za izdajo dovoljenj občasno seznanj, in
 - (e) izpolnjuje vse razumne zahteve organa za izdajo dovoljenj glede predložitve informacij, da mu omogoči izračun in upravljanje plačil v skladu s tem členom.“
- (3) Za osebo, ki izpolnjuje pogoje iz odstavka (2), se šteje, da je v enakem položaju glede kršitve avtorske pravice, kot če bi bila ves čas imetnica dovoljenja, ki ji ga je podelil imetnik zadevne avtorske pravice.
- (4) Če se oseba, ki namerava predvajati zvočne zapise v javnosti ali vključiti zvočne zapise v storitev radijskega ali kableskega programa, in organ za izdajo dovoljenj ne sporazumeta glede pravičnega plačila iz odstavka (2) v razumnem roku, se pogoji predlaganega dogovora predložijo upravljavcu, ki odloči o znesku in plačilnih pogojih.
- [...] (ni prevedeno).“
13. Člen 184 predpisuje okoliščine, v katerih je med drugim zvočni zapis upravičen do varstva z avtorsko pravico.
- „184. – (1) Književno, dramsko, glasbeno ali umetniško delo, zvočni zapis, film, tipografska predelava objavljene izdaje ali izvirna podatkovna zbirka so upravičeni do varstva z avtorsko pravico, če so prvič zakonito na voljo javnosti –
- (a) v državi ali
 - (b) v kateri koli državi, na katerem koli ozemlju ali območju, ki ga zajema ustrezna določba tega dela.
- (2) Za namene tega člena se zakonito dajanje dela na voljo javnosti v eni državi, na enem ozemlju ali območju šteje za prvo zakonito dajanje dela na voljo javnosti celo tedaj, ko je delo sočasno zakonito dano na voljo javnosti drugje; za ta namen se zakonito dajanje dela na voljo javnosti drugje v zadnjih 30 dneh šteje za sočasno.“
14. Te določbe učinkujejo tako, da je pri proizvajalcih eno od glavnih meril kraj prve objave zvočnega zapisa.
15. Proizvajalec je lahko do varstva z avtorsko pravico upravičen tudi na podlagi svojega stalnega ali običajnega prebivališča v državi Konvencije. To je združeni učinek člena 183 CRRA iz leta 2000 in odredbe o avtorskih pravicah (tuje države)

iz leta 1996 (S.I. št. 36 iz leta 1996). Odredba zagotavlja varstvo avtorske pravice na podlagi vzajemnosti. Glej člen 9.

„9. Avtorska pravica na zvočnem zapisu, ki obstaja le v skladu s to odredbo, ne vključuje pravice do pravičnega nadomestila iz člena 17(4) (b) zakona, razen če ta pravica ali pravica, ki je podlaga zahtevka za pravično nadomestilo, obstaja v državi, kjer je bil zvočni zapis prvič objavljen.“

16. Ta odredba je ohranjena v skladu s prehodnimi določbami po CRRA iz leta 2000. Glej odstavek 3(5) dela 1 Prve priloge k CRRA iz leta 2000.

„(5) Ne glede na razveljavitev zakona iz leta 1963 vsak predpis, pravilo ali odredba, ki so bili sprejeti v skladu z zakonom iz leta 1963 in ki so v veljavi neposredno pred začetkom veljavnosti dela II tega zakona, veljajo še naprej, zanje pa se po začetku veljavnosti navedenega dela II šteje, da so bili sprejeti v skladu z ustreznimi določbami tega zakona.“

17. Merila upravičenosti za izvajalce so določena v delu III, poglavje 9, CRRA iz leta 2000.

„Poglavje 9

Upravičenost: Izvedbe

287. – V tem delu in v delu IV –

„upravičena država“ pomeni –

- (a) Irsko,
- (b) drugo državo članico EGP ali
- (c) v obsegu, v katerem je to določeno z odredbo na podlagi člena 289, državo, imenovano v skladu z navedenim členom;

„upravičeni posameznik“ pomeni državljana ali subjekt upravičene države ali posameznika s stalnim ali običajnim prebivališčem v upravičeni državi in

„upravičena oseba“ pomeni irskega državljana ali posameznika s stalnim ali običajnim prebivališčem v državi.

288. – Izvedba je upravičena izvedba za namene določb tega dela in dela IV, če jo opravi upravičeni posameznik ali upravičena oseba ali če poteka v upravičeni državi, na upravičenem ozemlju ali območju v skladu s tem poglavjem.“

18. Kot je razvidno iz zgornjih navedb, mora za to, da bi bila izvedba upravičene do pravice do nadomestila iz člena 208, obstajati bodisi (i) povezava med izvajalcem in upravičeno državo bodisi (ii) mora sama izvedba potekati v upravičeni državi.

Upravičena država je opredeljena kot država, ki vključuje Irsko in vsako članico Evropskega gospodarskega prostora (v nadaljevanju: EGP). Če torej denimo izvedba poteka v snemalnem studiu v Franciji, tj. če je kraj izvedbe država EGP, bodo imeli vključeni izvajalci pravico do nadomestila pri nadaljnji uporabi tega zvočnega zapisa ne glede na njihovo posamezno državljanstvo, stalno ali običajno prebivališče. Če pa izvedba poteka v državi zunaj EGP, denimo v Združenih državah, bodo imeli izvajalci pravico do nadomestila le, če izpolnjujejo merila za državljanstvo, stalno ali običajno prebivališče.

19. Merila upravičenosti za izvajalce ne vsebujejo sklicevanja na kraj prve objave zvočnega zapisa. Prav ta opustitev je podlaga spora v obravnavni zadevi.
20. Členu 289 določa, da se lahko z odredbami kot upravičene države imenujejo dodatne države, tj. poleg Irske in držav EGP.

„289. – (1) Vlada lahko z odredbo za upravičeno državo, ki je deležna varstva v skladu s tem delom in delom IV, imenuje katero koli državo, ozemlje ali območje, za katere je vlada prepričana, da so v skladu s svojo zakonodajo sprejeli določbe, ki zagotavljajo ustrezno varstvo za irske izvedbe.

(2) Za namene tega člena pomeni ‚irska izvedba‘ izvedbo –

- (a) ki jo izvaja irski državljan ali posameznik s stalnim ali običajnim prebivališčem v državi ali
- (b) ki poteka v državi.

(3) Če zakonodaja te države, ozemlja ali območja zagotavlja ustrezno varstvo le za določene opise izvedbe, lahko odredba v skladu z odstavkom (1), s katero je imenovana navedena država, ozemlje ali območje, vsebuje določbo, s katero je varstvo iz tega dela ali dela IV v zvezi z izvedbami, povezanimi z državo, ozemljem ali območjem, ustrezno omejeno.“

21. V skladu s členom 289 še ni bila izdana nobena odredba.

Pravo EU

Direktiva 2006/115/ES

22. Člen 8(1) in (2) Direktive 2006/115/ES določa:

„1. Države članice za izvajalce predvidijo izključno pravico, da dovolijo ali prepovedo brezžično oddajanje in priobčitev javnosti svojih izvedb, razen kadar je že sama izvedba radiodifuzna ali pa je narejena po posnetku.

2. Države članice predvidijo pravico, s katero zagotovijo, da uporabnik plača enkratno pravično nadomestilo, če se fonogram, objavljen v komercialne namene, ali reprodukcija takšnega fonograma uporablja za brezžično oddajanje ali za kakršnokoli priobčitev javnosti, ter zagotovijo, da se to nadomestilo razdeli med zadevne izvajalce in proizvajalce fonogramov. Države članice lahko, če ni dogovora med izvajalci in proizvajalci fonogramov, določijo pogoje glede medsebojne delitve nadomestila.“

Mednarodne konvencije in pogodbe

(i) Rimska konvencija iz leta 1961

23. Polni naslov Rimske konvencije se glasi „Mednarodna konvencija za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij“. Rimska konvencija je bila „sestavljena“ 26. oktobra 1961 v Rimu. Evropska unija ni pogodbenica Rimske konvencije.
24. Pomembno je, da Rimska konvencija uvaja pojem „nacionalna obravnava“. Ta je v členu 2(1)(a) opredeljena kot obravnavanje v skladu z nacionalnim pravom države pogodbenice, v kateri se zahteva varstvo, izvajalcev, ki so njeni državljani, za izvedbe, ki potekajo, se oddajajo ali so prvič posnete na njenem ozemlju. Za to je dejansko potrebno, da so upravičeni izvajalci upravičeni do polnega uživanja pravic, ki jih določa nacionalno pravo.
25. Člen 4 določa:
- „Vsaka država pogodbenica zagotovi nacionalno obravnavo izvajalcem, če je izpolnjen kateri od naslednjih pogojev:
- (a) da izvedba poteka v drugi državi pogodbenici;
 - (b) da je izvedba na fonogramu, ki je zaščiten v skladu s 5. členom te konvencije;
 - (c) da se izvedba, ki ni posneta na fonogramu, prenaša z oddajo, ki je zaščiten v skladu s 6. členom te konvencije.“
26. Člen 4(b) je posebno pomemben za postopek v glavni stvari, saj vzpostavlja povezavo med pravicami izvajalcev in proizvajalcev.
27. Člen 5 določa:
- „1. Vsaka država pogodbenica zagotovi nacionalno obravnavi proizvajalcem fonogramov, če je izpolnjen kateri od naslednjih pogojev:
- (a) da je proizvajalec fonogramov državljan kake druge države pogodbenice (kriterij državljanstva);

- (b) da je bil posnetek zvoka prvič narejen v kaki drugi državi pogodbenici (kriterij posnetka);
- (c) da je bil fonogram prvič izdan v kaki drugi državi pogodbenici (kriterij izdaje).
2. Če je bil fonogram prvič izdan v državi, ki ni pogodbenica, vendar je bil v tridesetih dneh od prve izdaje izdan tudi v kaki državi pogodbenici (sočasna izdaja), se šteje, da je bil prvič izdan v državi pogodbenici.
3. Z notifikacijo, deponirano pri generalnem sekretarju Združenih narodov, lahko katera koli država pogodbenica izjavi, da ne bo uporabljala kriterija izdaje ali pa kriterija posnetka. Takšna notifikacija se lahko deponira ob ratifikaciji, sprejemu ali pristopu ali kadar koli pozneje; v zadnjem primeru začne veljati šest mesecev po tem, ko je bila deponirana.“
28. Izraz „izdaja“ je opredeljen v členu 3(d) kot ponujanje kopij fonograma javnosti razumni količini.
- (ii) Pogodba Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih iz leta 1996 (v nadaljevanju: WPPT)**
29. WPPT je bil sprejet 20. decembra 1996 v Ženevi. Evropska unija je deponirala svojo listino o ratifikaciji 14. decembra 2009, WPPT pa je začel za Evropsko unijo veljati 14. marca 2010. (Irska je WPPT ratificirala istega dne). Glej prejšnji Sklep Sveta 2000/278/ES z dne 16. marca 2000 o sprejetju Pogodbe Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o avtorski pravici in Pogodbe Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih v imenu Evropske skupnosti.
30. Razmerje med WPPT in Rimsko konvencijo je pojasnjen v členu 1(1) WPPT:
- „(1) Nič v tej pogodbi ne ukinja obstoječih obveznosti, ki jih imajo pogodbenice druga do druge po Mednarodni konvenciji za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij, sestavljeni v Rimu 26. oktobra 1961 (v nadaljevanju: „Rimska konvencija“).“
31. Zahteva po nacionalni obravnavi je določena v členu 4 WPPT:
- „Nacionalna obravnava
- (1) Glede izključnih pravic, danih posebej po tej pogodbi, in glede pravice do pravičnega nadomestila iz 15. člena te pogodbe vsaka pogodbenica obravnava državljane drugih pogodbenic, kot so opredeljeni v drugem odstavku 3. člena, enako kot svoje lastne državljane.

- (2) Obveznost iz prvega odstavka ne velja, če druga pogodbenica izkoristi pridržke, dovoljene v tretjem odstavku 15. člena te pogodbe.“
32. Pomembno je, da člen 15(1) zagotavlja, da izvajalci in proizvajalci fonogramov uživajo pravico do enkratnega pravičnega nadomestila za neposredno ali posredno uporabo fonogramov.
33. Pojem „državljeni druge pogodbenice“ je opredeljen v členu 3(2):
- „(2) Za državljane druge pogodbenice se štejejo tisti izvajalci ali proizvajalci fonogramov, ki bi izpolnili merila za upravičenost do varstva, zagotovljenega z Rimsko konvencijo, če bi bile vse pogodbenice te pogodbe tudi države pogodbenice navedene konvencije. Glede teh meril za upravičenost do varstva uporabljajo pogodbenice ustrezne opredelitve pojmov iz 2. Člena te pogodbe.“

5. RAZLOGI ZA PREDLOG ZA SPREJETJE PREDHODNE ODLOČBE

34. Sodna praksa Sodišča Evropske unije določa, da je pri razlagi direktive iz leta 2006 treba upoštevati določbe WPPT. Glej zlasti *Stichting ter Exploitatie van Naburige Rechten (SENA)*, zadeva C-245/00, EU:C:2003:68; *Societa Consortile Fonografici (SCF)*, zadeva C-135/10, EU:C:2012:140; *Sociedad General de Autores y Editores de Espana (SGAE)*, zadeva C-306/05, EU:C:2006:764.
35. Vendar je Sodišče v vseh primerih obravnavalo okoliščine, v katerih je sporna določba direktive iz leta 2006 odražala določbo WPPT, npr. „priobčitev javnosti“ ali „pravično nadomestilo“. Nov vidik v postopku v glavni stvari je ta, da določbe WPPT, na katere se sklicuje tožeča stranka, nimajo neposrednega ustreznika na podlagi direktive iz leta 2006. Pri tem se postavlja vprašanje, ali obveznost razlage zajema pojme iz mednarodnih sporazumov, ki nimajo izrecnega ustreznika na podlagi direktive iz leta 2006.
36. V imenu tožeče stranke se poudarek daje zahtevi po upoštevanju sobesedila, v katerem so ti pojmi navedeni, in namenu mednarodnih sporazumov. Navedeno je, da je mogoče ugotoviti neposredno povezavo določb člena 8(2) direktive iz leta 2006 ne samo s členom 15 WPPT (ki je enakovredna členu 8(2)), temveč tudi s členom 4 WPPT (nacionalna obravnava), ki se izrecno sklicuje na člen 15. V zvezi s to trditvijo je enakovreden pojem, skupen tako direktivi iz leta 2006 kot tudi WPPT, pravica izvajalcev do deleža pravičnega nadomestila, ki ga je treba plačati v primeru priobčitve javnosti. Iz člena 4 WPPT – za katerega vselej velja možnost pridržka po členu 4(2) – je razvidno, da so upravičenci pravice državljani drugih držav pogodbenic, kot so opredeljeni v členu 3(2) WPPT. Člen 3(2) namreč določa, da so upravičenci tisti državljani, ki izpolnjujejo merila za upravičenost do varstva, zagotovljenega z Rimsko konvencijo. Združeni učinek členov 4 in 5 Rimske konvencije je ta, da so tako proizvajalci kot tudi izvajalci upravičeni do deleža pravičnega nadomestila, ko je zvočni zapis zaščiten. S členom 5 Rimske konvencije je zaradi pravila 30-dnevnega obdobja korist

razširjena na proizvajalce na splošno. Rezultat tega je oziroma naj bi bil, da je z upravičenci pravice do deleža pravičnega nadomestila zajeta vrsta proizvajalcev in izvajalcev, kar bistveno presega zgolj osebe iz določenih držav pogodbenic.

37. Navaja se tudi na člen 23(1) WPPT, ki določa, da se pogodbenice zavežejo, da bodo v skladu s svojimi pravnimi sistemi sprejele potrebne ukrepe za zagotovitev uporabe te pogodbe. Zagovornik ugotavlja, da za Evropsko unijo kot pogodbenico ta obveznost velja, nadalje pa trdi, da je eden od načinov, kako EU izpolnjuje to obveznost, člen 8(2) direktive iz leta 2006.
38. Protiargument v imenu toženih strank je, da ni pravnega načela, ki omogoča, da se podrobne določbe Rimske konvencije in WPPT obširno vključijo v direktivo iz leta 2006. Zagovornik člen 8(2) opisuje kot natančno določbo, ki ne predpisuje podrobnosti, kot denimo kdo morajo biti upravičeni izvajalci. Če bi zakonodajalec EU želel predpisovati, kateri proizvajalci in izvajalci morajo biti upravičeni do pravice do deleža pravičnega nadomestila – namesto da odločitev o tem prepušča državam članicam – bi to bilo določeno v direktivi iz leta 2006. Namesto tega pa v direktivi iz leta 2006 ni nobenega enakovrednega pojma. V uvodnih izjavah direktive iz leta 2006 je navedeno zgolj, da njen namen ni nasprotovati mednarodnim konvencijam, na katerih temelji zakonodaja držav članic o avtorski in sorodnih pravicah.
39. Zagovornik nadalje poudarja tudi, da bi obširna razlaga direktive iz leta 2006, h kateri tožeča stranka poziva sodišče, prevladala nad možnostjo zavrnitve, ki jo izrecno določa člen 4(2) WPPT. Čeprav bi bilo v direktivi iz leta 2006 obravnavano vprašanje, kateri proizvajalci in izvajalci so upravičeni, pri čemer tožena stranka trdi, da to ni tako, naj torej nič ne bi kazalo na to, da direktiva iz leta 2006 prevlada nad WPPT in da se zato uporablja pravica do odgovora na pridržek druge pogodbenice v skladu s členom 4(2). Iz uvodnih izjav direktive iz leta 2006 je jasno razvidno, da ni namenjena nasprotovanju mednarodni konvenciji.
40. Navajajo se tudi prehodne določbe direktive iz leta 2006. Zatrjuje se, da te vključujejo priznanje nacionalne zakonodaje držav članic in da se uporablja za pravice, varovane od 1. julija 1994. To naj bi ovrglo kakršno koli namigovanje, da (i) so pravice obravnavane v direktivi iz leta 2006, (ii) da so pravice usklajene ali (iii) da je nacionalna zakonodaja neskladna z direktivo iz leta 2006 ali dejansko z WPPT.
41. Irska je v svojih ustnih stališčih opozorila na besedilo uvodne izjave 6 ter na uporabo fraze „usklajeno pravno varstvo znotraj Skupnosti“. To naj bi kazalo na to, da je direktiva iz leta 2006 usmerjena na gospodarske akterje znotraj Skupnosti in da ni namenjena obravnavi položaja gospodarskih akterjev zunaj Skupnosti.
42. Predložitveno sodišče je sklenilo, da razlaga člena 8 direktive iz leta 2006 ni *acte clair*. Zlasti obseg, v katerem se je pri razlagi člena 8 upravičeno opirati na določbe WPPT in Rimske konvencije, ostaja negotov. Generalni pravobranilec

A. Tizzano je v zadevi SENA sklenil, da so pravila o nacionalni obravnavi iz Rimske konvencije sestavni del evropskega prava. Ne glede na to, da Sodišče v svoji sodbi v zadevi SENA sklepa generalnega pravobranilca ni uradno potrdilo, pa je že samo dejstvo, da je tako ugleden generalni pravobranilec očitno bil pripravljen sprejeti, da se zahteva po nacionalni obravnavi na podlagi Rimske konvencije uporabi pri razlagi pojma „pravično nadomestilo“, tudi če ni nobene izrecne določbe o podobnem učinku v skladu z direktivo iz leta 1992, najmanj pomembno za vprašanje, ali je razlaga člena 8(2) direktive iz leta 2006 *acte clair*.

43. Če bi Sodišče ugotovilo, da se pojem „nacionalna obravnava“ uporablja za direktivo iz leta 2006, bo potemtakem predložitveno sodišče moralo obravnavati vprašanje, ali določbe zakona iz leta 2000 o avtorski in sorodnih pravicah pomenijo zakonit odgovor na pridržek, ki so ga dale nekatere pogodbenice WPPT. Kot je razvidno iz povzetka upoštevni določb WPPT, predstavljenih v točki 29 in naslednjih zgoraj, velja za obveznost razširitve pravice do pravičnega nadomestila na državljane drugih pogodbenic v skladu s členom 4 možnost pridržka v skladu s členom 15(3). Pogodbenice uživajo veliko stopnjo proste presoje glede vrste pridržka, ki ga lahko dajo. Pravica do enkratnega pravičnega nadomestila v skladu s členom 15(1) se lahko (i) uporablja le za določene uporabe, (ii) omeji na kak drug način ali (iii) se sploh ne uporabi.
44. ZDA so pogodbenica WPPT, vendar pa so v skladu s členom 15(3) dale naslednji pridržek:
- „V skladu s členom 15(3) Pogodbe Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih bodo Združene države uporabljale določbe člena 15(1) Pogodbe Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih le za določena dejanja oddajanja in priobčitve javnosti z digitalnimi sredstvi, za sprejem katerih se zaračuna neposredna ali posredna pristojbina, ter za druge retransmisije in digitalne fonografske posnetke, kot to določa pravo Združenih držav.“
45. Če ne bi bilo tega pridržka, *bi bila* irska država v skladu z WPPT *dolžna* državljanom ZDA priznati nacionalno obravnavo. Proizvajalec iz ZDA bi bil upravičen do varstva z avtorsko pravico na podlagi bodisi (i) stalnega ali običajnega prebivališča v ZDA (združeni učinek člena 183 CRRA iz leta 2000 in odredbe o avtorskih pravicah (tuje države) iz leta 1996) bodisi (ii) prve objave zvočnega zapisa v ZDA (člen 184 CRRA iz leta 2000). Da bi bil izvajalec iz ZDA upravičen do varstva z avtorsko pravico, *bi moral* minister izdati odredbo o imenovanju v skladu s členom 289 v korist ZDA. (Izvajalec iz ZDA ne izpolnjuje obstoječih meril upravičenosti na podlagi členov 287 in 288 iz očitnega razloga, da ZDA niso država EGP).
46. Seveda pa je posledica dejstva, da so ZDA v skladu s členom 15(3) dale pridržek, ta, da je irska država oproščena obveznosti razširitve nacionalne obravnave na državljane ZDA. Vendar je dejanski učinek CRRA iz leta 2000 ta, da bodo proizvajalci iz ZDA v številnih primerih upravičeni do varstva avtorske pravice,

medtem ko izvajalci iz ZDA običajno ne bodo. Do te različne obravnave prihaja zato, ker lahko proizvajalec iz ZDA koristi merilo „prve objave“ na podlagi člena 184 za upravičenost do varstva avtorske pravice, medtem ko izvajalec iz ZDA tega ne more. Iz vsega tega izhaja sklep, da v primeru določenih zvočnih zapisov, ki vključujejo proizvajalce in izvajalce iz ZDA, vse pristojbine, ki jih je treba plačati v skladu s členom 38, tj. pravično nadomestilo, pridobi izključno proizvajalec.

47. Predložitveno sodišče Sodišču predlaga, naj ugotovi, ali ta asimetrična obravnava proizvajalcev in izvajalcev pomeni upravičeni odgovor na pridržek iz člena 15(3).

6. VPRAŠANJA ZA PREDHODNO ODLOČANJE

1. Ali je obveznost nacionalnega sodišča, da Direktivo 2006/115 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski, na področju intelektualne lastnine (v nadaljevanju: Direktiva) razlaga ob upoštevanju namena in cilja Rimske konvencije in/ali WPPT, omejena na pojme, ki so izrecno navedeni v Direktivi, ali pa je razširjena na pojme, ki jih je mogoče najti le v teh dveh mednarodnih sporazumih? Zlasti, v kolikšnem obsegu je treba člen 8 Direktive razlagati ob upoštevanju zahteve po „nacionalni obravnavi“ v skladu s členom 4 WPPT?

2. Ali ima država članica diskrecijsko pravico, da predpiše merila za določitev, kateri izvajalci so lahko „zadevni izvajalci“ na podlagi člena 8 Direktive? Zlasti, ali lahko država članica omeji pravico do deleža pravičnega nadomestila na okoliščine, v katerih bodisi (i) izvedba poteka v državi Evropskega gospodarskega prostora (v nadaljevanju: EGP) bodisi (ii) imajo izvajalci stalno ali običajno prebivališče v državi EGP?

3. Kakšno diskrecijsko pravico ima država članica pri odgovoru na pridržek, ki ga je v skladu s členom 15(3) WPPT dala druga pogodbenica? Zlasti, ali mora država članica odražati natanko pogoje pridržka, ki ga je dala druga pogodbenica? Ali se od pogodbenice zahteva, da ne uporabi pravila 30-dnevnega obdobja iz člena 5 Rimske konvencije, kolikor to lahko povzroči, da proizvajalec pogodbenice, ki je dala pridržek, prejme nadomestilo v skladu s členom 15(1), ne da bi ga prejeli prejmejo pa ga tudi izvajalci istega zapisa? Ali pa je pogodbenica, ki podaja odgovor, upravičena do zagotavljanja pravic državljanom pogodbenice, ki je dala pridržek, širše, kot je to storila pogodbenica, ki je dala pridržek, torej ali lahko pogodbenica, ki podaja odgovor, zagotavlja pravice, ki jih pogodbenica, ki je dala pridržek, ne zagotavlja?

4. Ali je kadar koli dopustno omejiti pravico do pravičnega nadomestila na proizvajalce zvočnega zapisa, in torej odreči pravico izvajalcem, katerih izvedbe so bile posnete v tem zvočnem zapisu?

Z dne 20. marca 2019.

[...] (ni prevedeno)

DELOVNI DOKUMENT